

Kommunal Rapport

ANALYSE 2018 | ENDELIGE TALL
13. august 2018

Kvam

37 % av nøkkeltallene er forbedret siste år

nr. 331 justert for inntektsnivå | Fylke: nr. 21 | Gruppe: nr. 47

Nøkkeltallene er en del svakere enn økonomiske forutsetninger skulle tilsi.

Annonse

90 | **KBN** Kommunalbanken
ÅR | Norge

Plasseringer i Kommunebarometeret 2010-18

Dette er plasseringene slik de faktisk ble rapportert de ulike årene.

Serien er ikke sammenliknbar over tid, fordi innholdet i barometeret også har endret seg over tid.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Nøkkeltallene alene	425	377	100	318	270	343	354	294	305
Totaltabellen - justert for økonomiske forutsetninger	400	381	112	348	305	385	361	302	331
Rangering inntektsnivå	149	149	117	121	124	98	118	188	137
Grunnskole	159	213	68	136	117	130	195	157	132
Pleie og omsorg		246	136	91	124	153	175	125	91
Barnevern	298	170	280	338	289	298	210	217	248
Barnehage	164	347	283	386	407	398	382	257	286
Helse			23	43	53	123	48	211	118
Sosial	241	403	420	369	362	353	346	363	372
Kultur		206	75	135	183	247	230	199	196
Økonomi	366	345	150	375	333	356	426	398	380
Kostnadsnivå		302	316	267	355	333	252	283	215
Miljø og ressurser	119		354	248	244	141	273	205	136
Saksbehandling			184	243	257	276	187	275	354
Vann, avløp og renovasjon			324	211	141		27	235	273

Utvikling over tid (sammenliknbar serie)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Nøkkeltallene alene	318	11	148	387	330	338	330	226	305
Totaltabellen - justert for økonomiske forutsetninger	217	11	265	392	353	373	357	243	331
Grunnskole				183	188	161	142	125	132
Pleie og omsorg	17	68	66	171	103	217	79	60	91
Barnevern				329	180	245	214	201	248
Barnehage	269	377	270	375	363	342	318	219	286
Helse		158	167	157	162	158	95	123	118
Sosial	267		354	380	387	372	377	364	372
Kultur	102	145		241	197	216	236	205	196
Økonomi			237	316	335	311	426	401	380
Kostnadsnivå				299	276	316	306	254	215
Miljø og ressurser					114	99	77	148	136
Saksbehandling			143	156	209	302	243	306	354
Vann, avløp og renovasjon				192	259	110	266	286	273

Plasseringene i denne tabellen er oppdatert med nøkkeltallene som er brukt i 2018-barometeret. Plasseringene vil derfor AVVIKE fra det som ble rapportert for ett eller flere år siden. På den annen side er tidsserien så sammenliknbar som det er mulig å få den.

Hovedanalyse – endelig utgave 2018

Kvam havner på en 331. plass i målingen Kommunebarometeret 2018 fra Kommunal Rapport. Da har vi korrigert plasseringen med hensyn til økonomiske rammebetingelser. Nøkkeltallene er samlet sett en del svakere enn normalen i Kommune-Norge.

Kvam er bare inne på Topp 100-lista innen pleie og omsorg.

Kommunen har sine svakeste plasseringer innen økonomi (380. plass), sosialtjeneste (372. plass) og saksbehandling (354. plass).

Hvis vi ser bort fra kommunenes ulike økonomiske utgangspunkt, kommer Kvam på en 305. plass. Nøkkeltallene er en del svakere enn økonomiske forutsetninger skulle tilsi.

Grunnskolen: Karakterene på 10. trinn i Kvam har vært omtrent middels de siste fire årene. Resultatene i fjor var omtrent på samme nivå som snittet de siste fire årene. 29 prosent av elevene på 5. trinn de siste fire årene ligger på laveste mestringsnivå (av tre). Det er en litt lavere andel enn hva som er normalen i Kommune-Norge. På ungdomsskolen oppfyller de aller fleste lærerne i matematikk, engelsk og norsk nye krav til fordypning.

Pleie og omsorg: I Kvam har 74 prosent av de ansatte fagutdanning. I de beste kommunene er andelen minst 84 prosent. Andelen er omtrent uendret det siste året. Målt mot hvor mange over 80 som faktisk bor på sykehjem, har kommunen en middels andel plasser avsatt til demente. I Kvam tilsvarer antall plasser i skjermet enhet for demente 46 prosent av antallet over 80 som faktisk bor på sykehjem.

Barnevern: Når vi korrigerer andelen av barn som er i barnevernet for behovet, er andelen i Kvam på 5,3 prosent. Kommunen har en god statistikk for saksbehandlingen i barnevernet; 96 prosent av sakene ble behandlet innen den

vanlige tremånedersfristen i fjor. Vi har ikke oppdaterte tall for hvor stor andel av barna i barnevernet som er plassert i fosterhjem eller institusjon.

Barnehage: Bemanningen i barnehagene i Kvam er lav målt mot dem som har best tall her. Som regel er bemanningen lavere jo større kommunen blir. 38 prosent av ansatte i kommunale barnehager har pedagogisk utdanning. Landsgjennomsnittet er på 36 prosent. Andelen menn som jobber i barnehagene i Kvam er langt under snittet. De beste ligger på 17 prosent menn. I Kvam går 89 prosent av barna med minoritetsbakgrunn i barnehage, ifølge tallene. Det er bra. Ulike telletidspunkt for barn i barnehage og antall minoritetsspråklige barn er en marginal feilkilde.

Helse: Legedekningen i Kvam er på 13,1 leger per 10.000 innbyggere. I Kvam er det ledig plass på 50 prosent av fastlegelistene. Det er litt lav dekning av helsesøster målt mot antall småbarn i kommunen. De beste ligger på 180 årsverk per 10.000 småbarn. Antall ansatte med videreutdanning innen psykisk helse er litt lavere enn i normalkommunen, målt mot antall innbyggere.

Sosialtjeneste: I Kvam går unge veldig lenge på sosialhjelp. Må det bare bli slik, eller kan kommunen forbedre statistikken? I barometeret regnes kort stønadstid som bra. Det må være positivt at sosialhjelp er en midlertidig løsning på vei mot noe mer permanent. Blant de under 25 år, er andelen på sosialhjelp korrigert for behovet på 5,2 prosent, mens snittet i Kommune-Norge ligger på 3,7 prosent. Sosialstønad gis i over 10 måneder til 29 prosent av de som mottar støtte. Andelen er ganske høy, kommunen er på 300. plass på denne tabellen. Andelen mottakere som har sosialhjelp som hovedinntekt er litt under normalen. I barometeret er det positivt at få har sosialhjelp

som hovedinntekt.

Økonomi: Korrigert netto driftsresultat var 1,8 prosent i fjor. Teknisk beregningsutvalg anbefaler en pluss på 1,75 %. Målt over de siste fire årene har driften akkurat gått i null. Over tid bør marginen bli bedre enn dette. Netto renteesponert gjeld er mye høyere enn landsgjennomsnittet, målt mot brutto driftsinntekter. Kvam ligger på 53 prosent. Investeringsnivået har vært omtrent middels i Kvam de fire siste årene.

Kostnadsnivå: Netto utgifter til grunnskolen (korrigert for utgiftsbehovet) i Kvam ligger omtrent på normalnivået for Kommune-Norge. Innen pleie og omsorg ligger kostnadene litt under det som er normalnivået. Barnehagekostnadene i kommunen er litt under det som er normalnivået. Kostnadene innen barnevernet i Kvam ligger nærmere de billigste enn de dyreste kommunene.

Kommunebarometeret 2018 i et nøtteskall

En årlig rangering av alle kommuner, foretatt av Kommunal Rapport på basis av offentlig tilgjengelige data fra offisielle kilder.

Litt forenklet kan vi si at vi måler Norges beste kommune. Første rangering ble publisert i 2010. 2018-barometeret inkluderer 152 ulike nøkkeltall innen 12 forskjellige kategorier.

Kommunal Rapport har alt ansvar for vektning, vurderinger og eventuelle feil i framstillingene. Vi har forutsatt at kommunene har rapportert korrekt. I noen få tilfeller har vi fjernet data som har

framstått som mistenkelige. I de tilfellene står kommunen uten data.

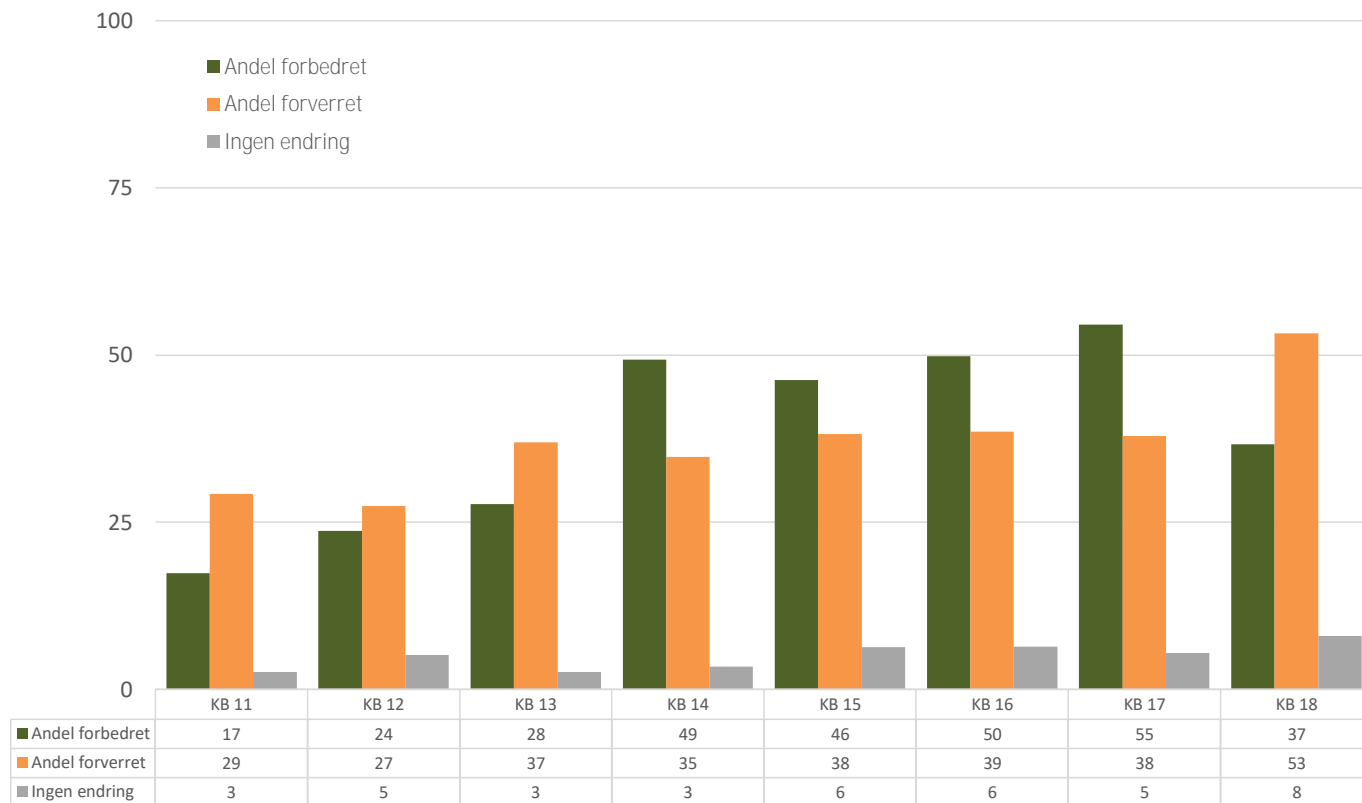
Hensikten er å gi et lettfattelig bilde av hvordan kommunen presterer målt mot resten av Kommune-Norge, for å bidra til en mer opplyst lokaldemokratisk diskusjon.

Kommunebarometeret er ingen vurdering av om innbyggerne får gode *nok* tjenester, men om det ser ut til at kommunen har noe å lære av andre - basert på hvor nær kommunens målbare resultater er kommunene med best resultat. Barometeret er heller ikke en konkurranse i å drive billigst, uten hensyn til tjenestene.

Det er viktig å huske på at det kan finnes gode forklaringer bak en svak tabellplassering, og at tilfældigheter vil spille en rolle. Viktigere enn tabellplasseringen er om kommunen har fått bedre eller dårligere nøkkeltall det siste året. Vi publiserer fra i år en **forbedringssskår**, som viser nøkkeltall som har blitt bedre minus nøkkeltall som har blitt dårligere, justert ut fra hvor stor vekt nøkkeltallet har i barometeret.

Vil du lese mer om kildene som er brukt? Gå til denne artikkelen: kommunal-rapport.no/kommunebarometeret/2018/metode

Kommunens forbedringskår

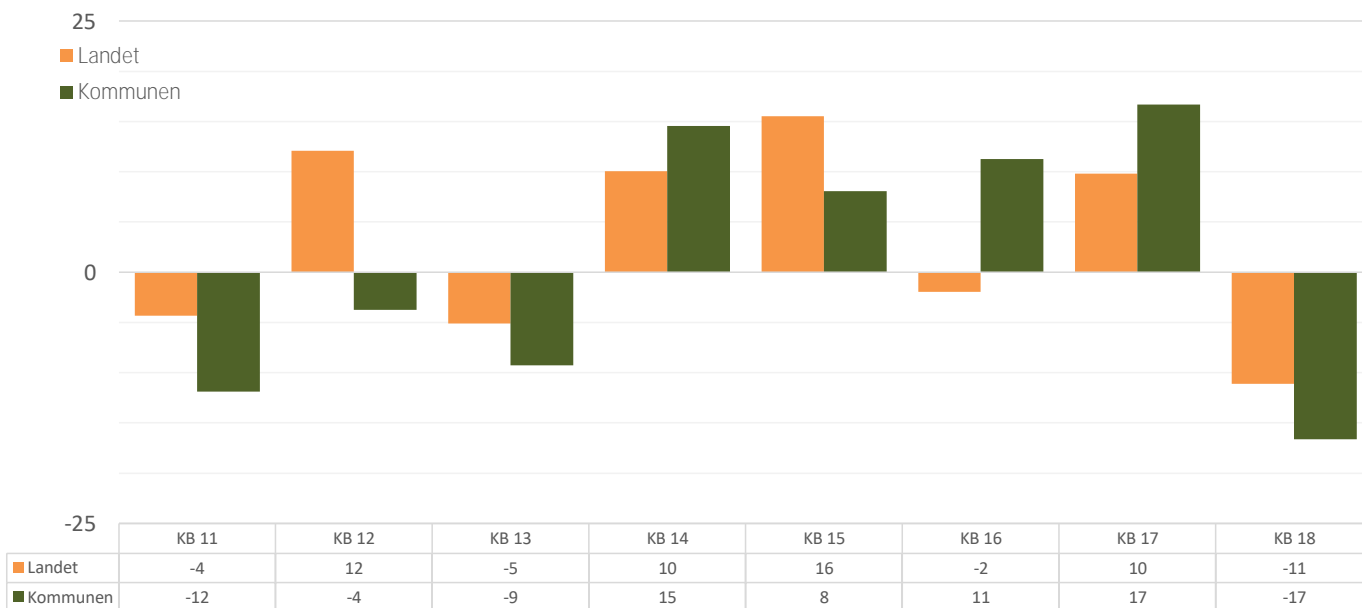

Andelen av kommunens egne nøkkeltall som har blitt bedre eller dårligere det siste året, justert for nøkkeltallets vekt i

barometeret. Indikatorer som ikke kan sammenliknes med året før regnes inn i «ingen endring». En typisk kommune har

de siste årene forbedret omtrent 50 prosent av nøkkeltallene, justert for indikatorernes vekt.

Kommunens forbedringskår målt mot Kommune-Norge

Grafikken sammenlikner kommunens utvikling med gjennomsnittet: Hvor stor andel av nøkkeltallene ble bedre i fjor?

Andelen er vektet som vektingen i Kommunebarometeret, slik at beregningen

legger mest vekt på sentrale nøkkeltall. Ikke alle nøkkeltall kan forbedres, og noen nøkkeltall reflekterer en fast skala mellom kommunene (hvor noen får bedre resultat på bekostning av andre. Men i stor grad er det mulig å forbedre seg innen de indikatorene

som er i bruk i Kommunebarometeret. Det indikerer også utviklingen i Kommune-Norge samlet: Hvert år er det en klart større andel av nøkkeltallene som blir bedre, enn dårligere.

Grunnskole

132 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

43

20 % vekt i barometeret

	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt		Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018		KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
AVGANGSKARAKTERER: Snitt grunnskolepoeng (10. trinn) siste fire år (10 %)	40,0	40,7	41,2	131	41,0	43,0	3,3	3,7	4,0
AVGANGSKARAKTERER: Snitt grunnskolepoeng (10. trinn) siste år (5 %)	41,8	40,3	42,3	99	41,4	44,5	4,3	3,0	4,3
FRAFALL: Andel elever fra kommunen som har fullført og bestått videregående innen fem år (10 %)	72	80	77	137	73	87	4,0	5,1	4,4
NP 5. TRINN: Andel elever på laveste mestringsnivå, snitt siste fire år (5 %)	32,0	30,4	29,4	208	24,1	19,5	3,0	3,2	3,2
NP 8. TRINN: Andel elever på laveste mestringsnivå, snitt siste fire år (10 %)	8,3	8,9	10,0	133	8,7	6,2	4,2	3,9	3,7
NP 9. TRINN: Andel elever på laveste mestringsnivå, snitt siste fire år (10 %)	3,9	4,6	5,6	138	4,9	2,9	4,8	4,3	3,7
SKOLEBIDRAG: Skoleresultater korrigert for sosiale faktorer på ungdomstrinnet, snitt siste to år (10 %)	3,4	3,3	3,3	236	3,5	3,7	3,5	2,7	2,7
UTDANNING: Andel lærere med kompetanse til å undervise i norsk, engelsk og matematikk, 1.-7. trinn (5 %)	92	68	77	144	70	100	5,3	3,4	3,7
UTDANNING: Andel lærere med kompetanse til å undervise i norsk, engelsk og matematikk, 8.-10. trinn (5 %)	79	83	84	84	68	100	4,6	4,7	4,8
UTDANNING: Andel lærere som oppfyller kravene til undervisning, 1.-7. trinn (2,5 %)	99	99	98	137	95	100	5,7	5,7	5,6
UTDANNING: Andel lærere som oppfyller kravene til undervisning, 8.-10. trinn (2,5 %)	94	97	98	198	96	100	4,1	5,1	5,4
TRIVSEL: 7. trinn, snitt siste fem år (5 %)	87	88	88	259	91	95	3,9	4,0	3,5
TRIVSEL: 10. trinn, siste fem år (5 %)	84	89	88	57	86	90	4,2	5,6	5,4
SPESIALUNDERVISNING: Andel elever med spesialundervisning 1.-4. trinn, snitt siste fire år (2,5 %)	6,7	4,9	5,4	152	5,2	2,8	3,9	4,6	4,2
SPESIALUNDERVISNING: Andel elever med spesialundervisning 5.-7. trinn, snitt siste fire år (2,5 %)	14,4	9,3	9,2	157	9,2	5,0	2,8	4,4	4,3
SPESIALUNDERVISNING: Andel elever med spesialundervisning 8.-10. trinn, snitt siste fire år (2,5 %)	15,3	9,9	10,6	197	10,2	6,3	2,5	4,5	4,1
LEKSEHJELP: Andel elever 1.-4. trinn som har leksehjelp (2,5 %)	0	0	1	360	16	68	1,0	1,0	1,1
LEKSEHJELP: Andel elever 5.-7. trinn som har leksehjelp (2,5 %)	23	28	32	162	29	82	2,4	2,7	3,0
LEKSEHJELP: Andel elever 8.-10. trinn som har leksehjelp (2,5 %)	1	0	1	220	8	51	1,1	1,0	1,1

Grunnskole

132 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

43

Karakterene på 10. trinn i Kvam har vært omtrent middels de siste fire årene.

Nasjonalt har karakterene på 10. trinn økt også det siste året, men ikke like raskt som før. At valgfag er med i beregningsgrunnlaget, har bidratt til høyere karakterer på 10. trinn. Resultatene i fjor var omtrent på samme nivå som snittet de siste fire årene.

Nasjonalt har andelen elever som har fullført videregående med bestått innen fem år, økt de siste årene. Snittet er nå på 73 prosent. Andelen elever fra kommunen som har fullført og bestått videregående i løpet av fem år, er nå på 77 prosent. Frafallet har økt en del fra kullet som startet i 2011, til de som begynte året etter. Nedgangen i andelen som har fullført og bestått er på 3 prosentpoeng.

29 prosent av elevene på 5. trinn de siste fire årene ligger på laveste mestringsnivå (av tre). Det er en litt lavere andel enn hva som er normalen i Kommune-Norge.

På 8. trinn ligger 10 prosent av elevene på det nederste mestringsnivået (av fem). De beste kommunene ligger på 6 prosent.

Fra 8. til 9. trinn vil normalt andelen på laveste mestringsnivå bli halvert fra 8. trinn. I Kvam har 6 prosent ligget på laveste nivå de siste årene.

Statistikk publisert i fjor indikerer at skolene i kommunen bidrar litt mindre til elevenes resultater, enn det som er normalen.

Andelen lærere som oppfyller de nye kompetansekravene i norsk, engelsk og matematikk har økt nasjonalt. 70 prosent av lærerne som underviser i fagene på

barneskolen har minst 30 studiepoeng i faget. På ungdomsskolen er andelen nå 68 prosent. En del lærere i barneskolen som underviser i norsk, engelsk og matematikk i kommunen mangler fordypning ifølge statistikken. De beste kommunene ligger på 100 prosent.

På ungdomsskolen oppfyller de aller fleste lærerne i matematikk, engelsk og norsk nye krav til fordypning.

Ifølge Elevundersøkelsen sier 88 prosent av elevene på 7. trinn at de trives godt. Snittet ligger på 91 prosent.

88 prosent av elevene på 10. trinn sier at de trives godt. I Norge er snittet 86 prosent.

Andelen elever som får spesialundervisning har nasjonalt økt marginalt i småskolen det siste året, til 5,2 prosent. Andelen er uendret på 5.-7. trinn (9,2 prosent) og tilnærmet lik på ungdomstrinnet (10,2 prosent). Andelen elever i småskolen i Kvam som får spesialundervisning, 5,4 prosent, er lavere enn i veldig mange andre kommuner. Andelen er omtrent som for ett år siden.

På 5.-7. trinn får 9,2 prosent av elevene spesialundervisning. Det er ikke særlig høyt målt mot mange andre kommuner. De som ligger lavest er på 5 prosent eller lavere.

På ungdomsskolen får 10,6 prosent av elevene spesialundervisning.

På landsbasis har 16 prosent av elevene i småskolen leksehjelp. Svært få på 1.-4. trinn får leksehjelp, viser tallene fra Utdanningsdirektoratet. Etterspørselen kjenner vi ikke.

På 5.-7. trinn nasjonalt gis leksehjelp til 29 prosent.

På dette trinnet i Kvam er andelen som får leksehjelp omtrent på nivå med snittet i Skole-Norge.

8 prosent av elevene på ungdomsskolen i Skole-Norge får leksehjelp.

I kommunen er det noen få elever som får leksehjelp på ungdomsskolen, ifølge statistikken.

20 % vekt i barometeret	Kommunens nøkkeltall				Plass	91 .plass		Andel nøkkeltall som har blitt bedre		
	KB 2016			KB 2017		Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018		KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
BEMANNING: Andel ansatte med fagutdanning (10 %)	72	75	74	244	74	84	3,3	3,9	3,5	
SYKEHJEM: Andel av beboere i institusjon totalt med omfattende bistandsbehov (10 %)	79	82	71	316	80	98	3,9	4,3	2,8	
DEMENTE: Andel plasser til demente, mot antall over 80 år på sykehjem (10 %)	49	47	46	174	37	86	4,2	3,9	3,7	
KORTTIDSPASSER: Andel korttidsplasser av alle totalt antall plasser med heldøgns omsorg (5 %)	24	23	23	140	19	58	3,7	3,7	3,0	
BEMANNING: Tid med lege på sykehjem (5 %)	52	53	46	48	1	59	5,5	5,1	4,6	
BEMANNING: Tid med fysioterapeut på sykehjem (5 %)	73	71	67	15	0	58	6,0	6,0	6,0	
ENEROM: Andel brukertilpasset enerom på sykehjem med bad/wc (5 %)	97	96	99	227	87	100	5,7	5,6	5,9	
DAGTILBUD: Antall vedtak om dagaktivitet, målt mot andel over 80 år som ikke bor på institusjon (5 %)	5	7	5	204	10	28	2,1	2,4	1,9	
REHABILITERING: Plasser avsatt til rehabilitering i institusjon per 1.000 innbyggere over 67 år (5 %)	4	4	4	192	4	13	2,6	2,6	2,6	
PROFIL: Gjennomsnittlig antall tildelte timer i uken, hjemmesykepleie (5 %)	5,4	4,6	6,1	104	4,8	10,5	3,0	2,6	3,4	
HJEMMETJENESTE: Andel vedtak om hjemmetjenester som iverettes innen 15 dager (5 %)	99	99	98	180	95	100	5,4	5,8	5,4	
SAMHANDLING: Antall døgn på sykehus for utskrivningsklare pasienter, per 10.000 innb. (5 %)	669	668	173	372	105	0	1,0	1,0	3,4	
TRYGGHET: Antall trygghetsalarmer, målt som andel av hjemmeboende eldre over 80 år (2,5 %)	47	49	47	217	40	71	3,8	4,1	3,9	
BEMANNING: Årsverk av ergoterapeut per 1.000 innb. over 80 år (2,5 %)	2,8	2,8	2,8	192	5,3	13,3	1,9	2,0	1,8	
BEMANNING: Årsverk av geriatrisk sykepleier per 1.000 innb over 80 år (2,5 %)	4,3	4,4	3,7	310	8,9	24,2	1,9	1,9	1,8	
HJEMMETJENESTE: Mottakere av matombringing, gruppa over 80 år som ikke bor på institusjon (2,5 %)	41	39	36	147	12	57	4,5	4,4	4,2	
FUNKSJONSHEMMETE: Andel med funksjonshemninger som får bistand til å delta i arbeid og studier (5 %)	86	85	85	116	77	96	4,4	4,4	4,5	
FUNKSJONSHEMMETE: Andel med funksjonshemninger som får bistand til å delta i organisasjonsarbeid, kultur eller fritidsaktiviteter (5 %)	62	62	68	138	60	85	3,8	3,9	4,5	
FUNKSJONSHEMMETE: Mottakere av BPA, støttekontakt og omsorgslønn per 1.000 innbyggere (5 %)	19	22	21	10	9	21	5,6	6,0	6,0	

Pleie og omsorg

91 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

25

Nasjonalt har 74 prosent av ansatte i pleie og omsorg fagutdanning. Andelen økte jevnt fram til 2014, men har siden vært ganske stabil. Én av fire mangler altså fagutdanning i sektoren.

I Kvam har 74 prosent av de ansatte fagutdanning. I de beste kommunene er andelen minst 84 prosent. Andelen er omtrent uendret det siste året.

Av dem som bor på sykehjem, har 80 prosent omfattende pleiebehov landet sett under ett. Andelen øker klart over tid. Det indikerer at innsatsen fortsatt dreies over mot hjemmebasert omsorg, og at man må være mer pleietrengende enn før for å få sykehjems plass.

Forutsatt at kommunen har gode tilbud på lavere trinn i omsorgstrappa, bør de fleste som bor på sykehjem ha omfattende bistandsbehov. I Kvam er det 71 prosent som er i denne kategorien.

Det er anslått nasjonalt at fire av fem gamle på sykehjem har en grad av demens. Antallet plasser for demente på sykehjem nasjonalt ligger på omtrent halvparten av dette nivået. Målt mot hvor mange over 80 som faktisk bor på sykehjem, har kommunen en middels andel plasser avsatt til demente. I Kvam tilsvarer antall plasser i skjermet enhet for demente 46 prosent av antallet over 80 som faktisk bor på sykehjem. Denne dekningsgraden er omtrent som for ett år siden.

I gjennomsnitt er knapt 20 prosent av sykehjemsplassene i Norge nå korttidsplasser. Andelen har økt litt de siste årene. Kommunen har ikke veldig mange plasser avsatt til korttidsopphold. De beste kommunene ligger på 58 prosent. Kvam ligger på 23 prosent.

For første gang på 10 år økte ikke legedekningen på sykehjem nasjonalt i fjor. I

snitt er det 33 minutter med lege per beboer per uke.

Omfanget av tjenesten var omtrent uendret i Kvam i fjor.

På sykehjem ble det nasjonalt mindre tid med fysioterapeut per beboer i fjor. Det er første gang siden 2009 at tilbudet faller. Snittet per beboer på sykehjem er nå på 25 minutter i uka.

Målt per beboer er det tilbudet av fysioterapeut på sykehjem noe av det beste i landet. Kommunen ligger på 67 minutter. Det gir en 15. plass på denne tabellen.

Landet sett under ett er 87 prosent av plassene på sykehjem nå det som kan regnes som moderne enerom. Bruk av andres plasser kan være en feilkilde i statistikken i enkelte kommuner.

98 prosent av rommene på sykehjem er regnet som moderne enerom.

Andelen vedtak om hjemmetjeneste som er håndtert innen 15 dager har for landet gått ned til drøyt 95 prosent.

Nesten alle vedtak om hjemmetjeneste blir satt i verk innen 15 dager, ifølge tall fra Helsedirektoratet.

For landet totalt er det registrert trygghetsalarmer som tilsvarer 40 prosent av de over 80 år som bor hjemme.

Målt mot hvor mange gamle som bor hjemme, er andelen registrerte trygghetsalarmer i kommunen midt på treet.

De ti siste årene har det blitt langt flere geriatriske sykepleiere i kommunene. Andelen ligger nå på 8,9 årsverk per 1.000 innbyggere over 80 år.

I Kvam er det 3,7 årsverk med geriatrisk sykepleier per 1.000 gamle innbyggere.

Andelen funksjonshemmete som helt har fått innfridd behovet om bistand til å delta i jobb

eller studier er nasjonalt på 76 prosent. Ifølge tall fra Helsedirektoratet er det 85 prosent av de med funksjonshemninger, som får helt har fått innfridd behovet for bistand til å delta i arbeid og studier. De beste ligger på 96 prosent.

Kommunene skal gi et tilbud til funksjonshemmete også utenom arbeid og studier. I Kvam er det 68 prosent som helt har fått oppfylt sitt behov. De beste ligger på 85 prosent.

Barnevern

248 .plass

Andel nøkkeltall som har blitt bedre

25

10 % vekt i barometeret

	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
OMFANG: Andel barn i barnevernet, korrigert for behovet (15 %)	4,8	4,8	5,3	216	4,3	3,2	4,6	4,6	4,6
SAKSBEHANDLINGSTID: Andel undersøkelser m behandlingstid under 3 mnd (15 %)	80	100	96	89	87	100	4,3	6,0	5,6
SAKSBEHANDLINGSTID: Andel undersøkelser med behandlingstid under 3 mnd, snitt siste fire år (10 %)	72	84	79	196	81	94	3,6	4,7	4,2
INSTITUSJON: Andel barn i institusjon og fosterhjem (10 %)					34	22			
INSTITUSJON: Andel barn i institusjon og fosterhjem, snitt siste fire år (10 %)					32	23			
ÅRSVERK: Stillinger med fagutdanning, per 1.000 mindreårige (10 %)	4,6	4,5	4,0	327	4,8	8,8	2,9	2,2	1,8
ÅRSVERK: Barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk, f244 (5 %)	17	18	18	173	20	11	4,7	4,3	4,3
PLAN: Andel barn under omsorg som har omsorgsplan (5 %)	93	93	73	302	94	100	5,0	4,7	1,5
PLAN: Andel barn under omsorg som har omsorgsplan, siste fire år (5 %)	82	85	85	261	92	100	3,2	3,3	2,6
PLAN: Andel barn med utarbeidet plan (5 %)	85	61	77	227	85	100	4,7	2,0	3,7
PLAN: Andel barn med utarbeidet plan, snitt siste fire år (5 %)	61	61	69	265	83	99	2,4	2,2	2,5
TIDLIG INNSATS: Netto utgifter til forebygging, helsestasjon og skolehelsetjeneste, per innb. 0-5 år (2,5 %)	11 954	11 647	14 891	57	9 064	20 319	3,6	3,0	4,1
BRUKERPERSPEKTIV: Brukerundersøkelser siste fire år (2,5 %)	0	0	1	91	0	3	1,0	1,0	2,7

Et nytt nøkkeltall er andelen barn i barnevernet, justert for behovet slik det er definert i kostnadsnøkkelen i inntektssystemet. I barometeret er det positivt at andelen er lav, men man kan også argumentere for at lav andel kan indikere at barnevernet ikke er nok involvert. Likevel – i utgangspunktet må det være positivt at barn ikke er omfattet av tiltak. I snitt er 4,3 prosent av barna omfattet av tiltak. Når vi korrigerer andelen av barn som er i barnevernet for behovet, er andelen i Kvam på 5,3 prosent.

Andelen saker som tar mer enn tre måneder å behandle, gikk litt ned også i fjor. I snitt overholder kommunene nå den normale saksbehandlingsfristen i lovverket i 87 prosent av sakene. Andelen fristbrudd har nasjonalt aldri vært lavere. Kommunen har en god statistikk for saksbehandlingen i barnevernet; 96 prosent av sakene ble behandlet innen den vanlige tremånedersfristen i fjor.

Sett de fire siste årene under ett, er statistikken litt bedre enn i normalkommunen.

Av barn som er i barnevernet, er 34 prosent plassert i institusjon eller fosterhjem. Andelen har nasjonalt vært stabil de siste årene. Vi har ikke oppdaterte tall for hvor stor andel av barna i barnevernet som er plassert i fosterhjem eller institusjon.

Målt mot antall mindreårige har bemanningen i barnevernet økt med 80 prosent i Kommune-Norge over de siste ti årene, og har aldri vært høyere. Bemanningen av fagpersonell i barnevernet i Kvam er relativt lav, med 4 stillinger per 1.000 mindreårige i kommunen. Bemanningen ble litt dårligere i fjor, ifølge statistikken.

Antall barn per årsverk er en alternativ måte å måle bemanningen på. I Kvam er det 18 barn, mot et landssnitt på 20 barn per årsverk.

I landet samlet har 94 prosent av barna under omsorg en omsorgsplan. Andelen har aldri vært høyere.

Et ganske stort mindretall av barna i kommunen som er omplassert, mangler en omsorgsplan. Hvorfor er det slik?

Målt over de siste fire årene er det en del barn i Kvam som har manglet en omsorgsplan.

Andelen barn med tiltak og en utarbeidet plan er middels målt mot resten av landet.

Kommunene bruker mer penger på forebyggende helsetiltak for små barn, noe som i teorien kan redusere behovet for barnevernstiltak senere. Korrigert for lønns- og prisvekst økte utgiftene med nær 4 prosent i fjor, til drøyt 9.000 kroner per barn under 5 år.

I Kvam er det regnskapsført lave netto utgifter til forebygging.

Barnehage

286 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

35

10 % vekt i barometeret

	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
BEMANNING: Antall barn korrigert for alder per årsverk i kommunale barnehager (15 %)	6,1	6,1	6,3	333	6,0	4,6	2,5	2,5	1,8
BEMANNING: Antall barn korrigert for alder per årsverk i private barnehager (5 %)	6,3	6,8	6,7	252	6,2	5,0	2,2	1,0	1,0
FAGUTDANNING: Andel styrere og ledere med pedagogisk utdanning, kommunale barnehager (15 %)	86	95	95	216	95	100	4,1	5,5	5,3
FAGUTDANNING: Andel styrere og ledere med pedagogisk utdanning, andre barnehager (5 %)	100	100	100	1	95	100	6,0	6,0	6,0
FAGUTDANNING: Andel ansatte i kommunale barnehager med pedagogisk utdanning, kommunale barnehager (15 %)	31	36	38	163	36	48	2,9	3,9	3,9
FAGUTDANNING: Andel ansatte i andre barnehager med relevant utdanning (5 %)	35	42	35	143	37	46	3,8	5,7	4,0
KJØNN: Andel ansatte som er menn, alle barnehager (7,5 %)	6,8	6,5	5,3	328	11,7	16,7	2,4	2,6	1,9
MINORITET: Andel av minoritetsspråklige barn som går i barnehage siste år (7,5 %)	83	82	89	137	81	100	4,2	4,1	4,6
MINORITET: Andel av minoritetsspråklige barn som går i barnehage, snitt siste fire år (5 %)	96	91	89	134	79	100	4,2	3,9	3,9
ÅPNINGSTID: Andel barnehager som har åpent minst 9 timer hver dag (5 %)	100	100	100	1	93	100	6,0	6,0	6,0
STØRRELSE: Barn per barnehage (5 %)	43	50	71	409	48	18	3,5	2,8	1,0
STØRRELSE: Leke- og oppholdsareal per barn i kommunale barnehager (5 %)	5,7	6,5	6,5	210	5,9	11,9	1,6	2,1	2,1
STØRRELSE: Leke- og oppholdsareal per barn i private barnehager (2,5 %)	5,5	5,4	4,9	213	5,3	9,2	2,2	2,0	1,4
DEKNINGSGRAD: Andel barn 1-5 år med barnehageplass (2,5 %)	89	83	94	87	91	100	3,5	2,0	4,6

Bemanningen uttrykkes nå i barn per årsverk, i stedet for det noe vanskelig tilgjengelige «oppholdstimer per årsverk». Bemanningen var uendret i fjor i snitt, med 6 barn per voksen i kommunale barnehager og 6,2 barn per voksen i private barnehager. Legg merke til at SSBs statistikk avviker noe fra den som er tilgjengelig på barnehagefakta.no. Bemanningen i barnehagene i Kvam er lav målt mot dem som har best tall her. Som regel er bemanningen lavere jo større kommunen blir. Ifølge tall fra Statistisk sentralbyrå var bemanningen omtrent uendret i Kvam i fjor.

Siden kommunene har det samlede ansvaret for å levere barnehagetjenester til innbyggerne, tar vi fra nå også med noen data for private barnehager. Blant styrere, pedagogiske ledere og andre ansatte er det på nasjonalt nivå svært liten forskjell på utdanningsnivået mellom kommunale og andre barnehager. 95 prosent av styrere og ledere har godkjent utdanning, mens 36 prosent av ansatte totalt har pedagogisk utdanning. Nesten alle styrere og ledere i kommunale

barnehager i Kvam har godkjent utdanning. 38 prosent av ansatte i kommunale barnehager har pedagogisk utdanning. Landsgjennomsnittet er på 36 prosent.

Andelen menn ansatt i barnehager økte igjen på landsbasis i fjor, til 12 prosent. Andelen har nå økt ti år i strekk. Andelen menn som jobber i barnehagene i Kvam er langt under snittet. De beste ligger på 17 prosent menn.

Andelen av barn med minoritetsbakgrunn som går i barnehage, fortsetter å øke nasjonalt. Snittet er nå 81 prosent. Det er den høyeste andelen som er målt. I Kvam går 89 prosent av barna med minoritetsbakgrunn i barnehage, ifølge tallene. Det er bra. Ulike telletidspunkt for barn i barnehage og antall minoritetsspråklige barn er en marginal feilkilde.

Over tid er statistikken midt på treet, målt mot resultatene ellers i Barnehage-Norge.

Nasjonalt har 93 prosent av barnehagene åpent minst 9 timer hver dag. NB: SSB vil heretter kun publisere hvor mange barnehager som er åpent 10 timer eller mer. 100 prosent av barnehagene i kommunen er registrert med lang åpningstid.

Et nytt nøkkeltall i barometeret er hvor store barnehagene er totalt. Utgangspunktet er at det er positivt for barna at barnehagene er små. Utviklingen går i retning av større og dermed antakelig også mer kostnadseffektive barnehager. Det er imidlertid ikke ensbetydende med at tilbudet blir bedre. «Foreldre som har barn i små barnehager, er mer tilfredse med tilbudet enn foreldre som har barn i mellomstore og store barnehager», heter det i en rapport fra Fafo. I snitt har en barnehage nå 48 barn. Barnehagene i kommunen har ifølge statistikken i snitt 71 barn.

Nasjonalt har 91 prosent av barna plass i barnehagen. 94 prosent av barna har barnehageplass.

Helse	118 .plass						Andel nøkkeltall som har blitt bedre			45
	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter			
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018	
7,5 % vekt i barometeret										
LEGEDEKNING: Andel legeårsverk per 10.000 innbyggere (10 %)	12,9	13,2	13,1	172	11,0	23,2	2,7	2,8	2,6	
FASTLEGE: Andel av fastlegelistene som har ledige plasser (5 %)	40	50	50	187	36	100	3,0	3,5	3,5	
FASTLEGE: Andel av fastlegelistene som mangler lege (5 %)	0	0	0	1	1	0	6,0	6,0	6,0	
FASTLEGE: Andel ledige listeplasser (5 %)	7	7	8	167	4	36	2,1	2,0	2,2	
HELSEØSTER: Antall årsverk per 10.000 innbyggere under 5 år (10 %)	92	105	96	168	78	180	2,9	3,2	3,0	
PSYKISK HELSEARBEID: Antall med videreutdanning innen psykisk helsearbeid, per 10.000 innbyggere (5 %)	0,9	1,4	6,0	318	8,6	20,4	1,0	1,0	2,3	
JORDMOR: Antall årsverk per 10.000 fødte (5 %)	115	169	132	106	72	671	2,1	2,3	1,7	
INNLEGGELSER: Antall innleggelser på sykehus per 1.000 innbyggere (5 %)	222	211	154	127	151	128	4,6	4,9	4,6	
SKOLEHELSE: Andel barn m fullført undersøkelse innen utgangen av 1. trinn (10 %)	100	80	84	309	87	100	6,0	3,4	4,4	
HJEMMEBESØK: Andel hjemmebesøk, nyfødte innen to uker etter hjemkomst (10 %)	100	100	100	1	89	100	6,0	6,0	6,0	
VAKSINE: Andel 2-åringer som er med i vaksinasjonsprogrammet (10 %)	94	96	96	94	95	98	5,0	5,5	5,4	
VAKSINE: Andel 9-åringer som er vaksinert mot meslinger (10 %)	96	96	97	80	95	98	5,1	5,3	5,5	
MEDISINBRUK: Total medisinbruk, per 10.000 innbyggere (5 %)	668	673	678	277	671	586	2,5	2,3	2,2	
FOREBYGGING: Netto driftsutgifter forebygging, kr per innb - snitt fire år (5 %)	459	414	343	76	195	599	5,2	4,6	3,9	

Legedekningen fortsetter å øke, slik den har gjort de siste ti årene. Snittet er 11 leger per 10.000 innbyggere. Normalt har småkommunene langt høyere legedekning enn storbyene. Legedekningen i Kvam er på 13,1 leger per 10.000 innbyggere.

I barometeret har vi tatt med flere nøkkeltall knyttet til fastleger, for å rette mer oppmerksomhet om tilgangen på disse. Andelen av fastlegelistene som faktisk er åpne, er nå på 36 prosent nasjonalt. Det er ikke mange fastleger som mangler totalt, men vi kjenner ikke til hvor mange av disse som for eksempel er vikarer. I Kvam er det ledig plass på 50 prosent av fastlegelistene.

Det blir flere helsesøstre og jordmødre i Kommune-Norge. Hvis det er feil stillingskode i

A-meldingen, blir årsverkene ikke registrert riktig. Det er litt lav dekning av helsesøster målt mot antall småbarn i kommunen. De beste ligger på 180 årsverk per 10.000 småbarn.

Antall ansatte med videreutdanning innen psykisk helse er litt lavere enn i normalkommunen, målt mot antall innbyggere.

Kvam har 132 jordmødre per 10.000 fødte barn. Dekningen er lav målt mot de beste i Kommune-Norge.

Statistikken for innleggelser er basert på nytt datagrunnlag, og ikke direkte sammenliknbar med tidligere år.

Det er et betydelig fall i andelen barn med helseundersøkelse innen utgangen av 1. skoleår. Snittet i Norge har falt fra 95 til 87 prosent på bare ett år.

89 prosent av nyfødte hadde hjemmebesøk innen 14 dager i Norge i fjor. Statistikken nasjonalt har blitt stadig bedre de ti siste årene. Nesten alle 9-åringene i kommunen er vaksinert mot meslinger, ifølge statistikken. Det er bra.

Sosialtjeneste

372 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

30

7,5 % vekt i barometeret

Kommunens nøkkeltall	Plass	Snitt		Topp		Kommunens karakter		
		KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018

	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
SOSIALHJELP: Snitt stønadslengde for mottakere mellom 18 og 24 år (15 %)	5,8	5,1	5,5	370	4,4	2,2	1,0	1,6	1,0
SOSIALHJELP: Snitt stønadslengde for mottakere mellom 25 og 66 år (10 %)	6,4	6,1	6,6	414	5,3	2,5	1,0	1,0	1,0
SOSIALHJELP: Andel mottakere 25-66 år som har mottatt økonomisk sosialhjelp, korrigert for behovet (10 %)	9,2	9,3	7,3	167	5,9	3,9	4,2	4,0	4,3
SOSIALHJELP: Andel mottakere 18-24 år som har mottatt økonomisk sosialhjelp, korrigert for behovet (10 %)	5,3	5,4	5,2	289	3,7	2,4	3,9	4,1	3,4
SOSIALHJELP: Andel som går over 6 måneder på stønad (5 %)	48	43	50	364	38	15	1,0	1,5	1,0
SOSIALHJELP: Andel av mottakere med stønad i over 10 måneder (5 %)	29	24	29	300	20	5	1,0	1,8	1,2
ØKONOMI: Andel av mottakerne som har sosialhjelp som hovedinntektskilde (10 %)	11	11	14	272	10	6	5,3	5,5	4,6
AKTIVITET: Mottakere av kvalifiseringsstønad, andel av dem som går over 6 mnd på sosialhjelp (10 %)	11	13	8	172	16	36	2,3	2,4	2,1
ØKONOMISK RÅDGIVNING: Brukere som får gjeldsråd, som andel av langtidsmottakere (10 %)	0	1	7	346	57	246	1,0	1,0	1,1
BOLIG: Andel søknader om kommunal bolig som blir innvilget (10 %)	96	100	97	84	70	100	5,7	6,0	5,8
INDIVIDUELL PLAN: Brukere som har individuell plan, som andel av langtidsmottakere (5 %)	8	7	6	133	9	74	1,3	1,3	1,2

Stønadslengden for unge mottakere gikk marginalt opp nasjonalt i fjor, og er på 4,4 måneder. Vi må tilbake til 2010 for å finne lengre stønadstid.

I Kvam går unge veldig lenge på sosialhjelp. Må det bare bli slik, eller kan kommunen forbedre statistikken? I barometeret regnes kort stønadstid som bra. Det må være positivt at sosialhjelp er en midlertidig løsning på vei mot noe mer permanent. Stønadstiden for de unge var omtrent uendret i fjor.

Blant mottakere over 25 år er stønadstiden nasjonalt den lengste som er registrert de siste ti årene – 5,3 måneder.

For de over 25 år i kommunen er stønadstiden lang – her har kommunen dårlig statistikk. Voksne går omtrent like lenge på stønad nå som for ett år siden.

Når vi korrigerer for behovet, går 7,3 prosent av de over 25 år på sosialhjelp. Snittet er 5,9 prosent.

Blant de under 25 år, er andelen på sosialhjelp korrigert for behovet på 5,2 prosent, mens snittet i Kommune-Norge

ligger på 3,7 prosent.

38 prosent av de som går på sosialhjelp i Norge, mottar den i mer enn 6 måneder. Andelen er nasjonalt på sitt høyeste nivå de siste 10 årene. Om lag halvparten av disse får stønad i mer enn 10 måneder, en andel som også gikk opp i fjor.

Hele 50 prosent av dem som går på sosialstønad i kommunen mottar den i minst 6 måneder. Det er en svært høy andel.

Sosialstønad gis i over 10 måneder til 29 prosent av de som mottar støtte. Andelen er ganske høy, kommunen er på 300. plass på denne tabellen.

Nasjonalt har 10 prosent av de med sosialhjelp, dette som hovedinntekt. Andelen har falt betydelig det siste året, og er nå på det laveste nivået i nyere tid.

Andelen mottakere som har sosialhjelp som hovedinntekt er litt under normalen. I barometeret er det positivt at få har sosialhjelp som hovedinntekt.

70 prosent av søknadene om kommunal bolig

ble i snitt innfridd i fjor. Andelen har vært ganske stabil de siste ti årene.

I Kvam ble 97 prosent av søknadene om kommunal bolig innvilget i fjor.

Individuell plan er fortsatt relativt lite brukt i sosialtjenesten. Målt mot hvor mange som går lenge på sosialhjelp, er det nasjonalt bare 9 prosent som har et slikt tiltak.

Et mulig verktøy i sosialtjenesten er at brukerne har en individuell plan. I Kvam er dette lite brukt.

Kultur

196 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

58

2,5 % vekt i barometeret

Kommunens nøkkeltall

Plass

Snitt

Topp

Kommunens karakter

KB 2016

KB 2017

KB 2018

KB 2018

KB 2018

KB 2016

KB 2017

KB 2018

	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
BIBLIOTEK: Besøk i folkebibliotek per innbygger (7,5 %)	3,8	4,9	0,6	399	4,6	8,9	2,8	3,4	1,0
BIBLIOTEK: Andel av voksne som er aktive lånere på biblioteket (fra Norsk kulturindeks, Telemarksforskning) (5 %)	20	20	21	66	14	26	4,6	4,3	4,7
BIBLIOTEK: Utlån alle medier fra folkebibliotek per innbygger (5 %)	5,1	3,8	3,5	159	3,0	7,1	3,3	3,0	2,9
BARN OG UNGE: Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud for barn og unge (15 %)	264	468	412	331	1 294	3 444	1,4	1,7	1,6
IDRETT: Netto driftsutgifter til idrett og idrettsanlegg per innbygger (15 %)	763	622	903	113	775	1 621	3,4	2,9	3,6
KINO: Kinobesøk per innbygger (2,5 %)	0,9	1,0	1,0	146	2,2	4,0	2,0	2,0	2,2
SYSSELSATTE: Ansatte kulturarbeidere i kommunen (fra Norsk Kulturindeks, Telemarksforskning), per 1.000 innbyggere (15 %)	5,0	4,8	4,7	166	9,2	12,5	2,5	2,5	2,5
MUSIKKSKOLE: Andel av elevene som går på kommunens musikk- og kulturskole (10 %)	30	26	26	152	15	52	3,4	3,0	3,0
MUSIKKSKOLE: Antall timer per elev (fra Norsk Kulturindeks, Telemarksforskning) (5 %)	13	17	21	38	13	24	2,6	3,9	5,0
FRITIDSSENTER: Antall besøk i året, per innb. under 20 år (10 %)	1,3	0,9	0,9	256	1,9	10,1	1,5	1,4	1,4
FRIVILLIGE: Andel av kulturutgiftene som er overført til frivillige (10 %)	3,8	7,3	9,0	99	6,8	18,7	1,8	2,8	3,3

I Kommune-Norge samlet var besøket på biblioteket uendret i fjor. Snittet er på 4,6 besøk per innbygger.

I snitt er en innbygger innom biblioteket i Kvam bare 0,6 ganger i året, skal vi tro statistikken. Knappt noen andre kommuner har et så dårlig besøk.

14 prosent av den voksne befolkningen i Norge er aktive lånere på biblioteket, ifølge Norsk kulturindeks fra Telemarksforskning. I Kvam er 21 prosent av de voksne registrert som aktive lånere.

Bibliotekene låner ut stadig mindre, nasjonalt har omfanget aldri vært mindre per innbygger (3 utlån).

Justert for lønns- og prisvekst brukte en kommune i snitt 775 kroner per innbygger av egne penger på idrett og idrettsanlegg i fjor. Det er rekord.

Netto utgifter til idrett og anlegg er på 903 kroner per innbygger.

Telemarksforskning setter sammen oversikt over hvor mange kulturarbeidere det er i kommunene, privat eller offentlig. I Kvam er sysselsettingen litt under normalen målt mot folketallet.

15 prosent av de mellom 6 og 15 år går nå på kultur- og musikkskole nasjonalt. Andelen ble litt lavere det siste året. I kommunene hvor tilbudet er mest populært, er det sju ganger så mange som går på kulturskolen, som i de kommunene med færrest elever.

Ifølge statistikken er det 26 prosent av barna som går på musikk- og kulturskole. De beste kommunene ligger på 52 prosent.

Norsk kulturindeks fra Telemarksforskning viser over hvor mange timer hver enkelt elev i kulturskolen får. I Kvam får elevene litt flere timer undervisning enn i normalkommunen.

Økonomi

380 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

65

10 % vekt i barometeret

	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
DRIFTSMARGIN: Korrigert netto driftsresultat siste år, i prosent av brutto driftsinntekter (10 %)	-3,0	2,4	1,8	275	3,5	6,7	1,0	2,8	2,7
DRIFTSMARGIN: Korrigert netto driftsresultat siste fire år, i prosent av brutto driftsinntekter (15 %)	-0,5	0,1	0,0	399	2,7	5,7	1,7	1,4	1,1
DRIFTSMARGIN: Brutto driftsresultat siste år i prosent av brutto driftsinntekter (5 %)	-1,9	2,2	2,4	202	3,2	7,1	1,5	3,3	3,6
DISPOSISJONSFOND: I prosent av brutto driftsinntekter (15 %)	1,6	3,7	6,1	304	11,4	26,2	1,8	1,9	2,1
DISPOSISJONSFOND: Endring i disposisjonsfond siste år (5 %)	-3,4	2,2	2,3	106	1,4	5,2	1,0	3,6	4,3
GJELD: Netto renteesponert gjeld i prosent av brutto driftsinntekter (15 %)	58	57	53	308	36	-12	2,1	2,5	2,7
GJELD: Endring i renteesponert gjeld siste år (5 %)	18,6	-1,3	-4,0	154	-1,4	-16,5	1,0	4,6	4,1
NETTO FINANSUTGIFTER: I prosent av brutto driftsinntekter, eksklusive avdrag (5 %)	0,7	0,5	0,5	185	0,6	-1,6	2,8	3,2	3,1
INVESTERINGER: Snitt siste fire år, som andel av brutto driftsinntekter (10 %)	15,7	16,3	15,8	298	14,7	5,2	2,9	3,1	3,6
LÅN: Andel av investeringene som finansieres med lån, siste fire år (5 %)	75	76	76	342	59	30	1,7	1,6	1,7
PREMIEAVVIK: Oppsamlet beløp i balansen, i prosent av brutto driftsinntekter (10 %)	10,8	9,7	9,7	410	5,6	0,3	1,0	1,2	1,0

Godt driftsresultat nasjonalt betyr også at lista lagt høyt for å få gode karakterer. Derfor er det viktig å være oppmerksom på kommunens egen utvikling, og ikke bare se på tabellplasseringen.

Korrigert netto driftsresultat var 1,8 prosent i fjor. Teknisk beregningsutvalg anbefaler en pluss på 1,75 %. Resultatet ble ørlite svakere i fjor.

Målt over de siste fire årene har driften akkurat gått i null. Over tid bør marginen bli bedre enn dette.

Disposisjonsfondet er penger politikerne kan bruke til akkurat hva de selv lyster, med mindre kommunen går på et driftsunderskudd som må dekkes inn. Denne bufferen er ikke en fysisk bankkonto, men en størrelse i regnskapet som har stor betydning for handlingsrommet i budsjettet. Fondene øker i kommunene samlet og er nå på 11,4 prosent av brutto driftsinntekter, det høyeste som er målt noen gang.

Kvam har litt penger på 'bok' i form av disposisjonsfond, men det bør nok bli større for å kunne være en solid buffer i regnskapet. Har kommunestyret vedtatt et mål for hvor stort disposisjonsfondet bør være?

Netto renteesponert gjeld er en indikator som viser lavere gjeldsgrad enn netto lånegjeld. Her regnes inn penger kommunen selv har utestående hos andre, gjeld som finansieres av selvkostområdene og penger og andre omløpsmidler kommunen selv har plassert. I snitt er renteesponert gjeld på 36 prosent av brutto driftsinntekter, omtrent det

samme som for ett år siden.

Netto renteesponert gjeld er mye høyere enn landsgjennomsnittet, målt mot brutto driftsinntekter. Kvam ligger på 53 prosent.

Det siste året har gjeldsgraden i Kvam gått litt ned.

Kommune-Norge samlet bruker 0,6 prosent av brutto inntekter på å dekke netto finansutgifter, før vi tar hensyn til avdrag. Kvam bruker 0,5 prosent av inntektene på å betjene gjelda, før avdrag.

Investeringsnivået har vært omtrent middels i Kvam de fire siste årene.

KBN Finans

Et kraftig verktøy for styring av
kommunens samlede gjeldsportefølje

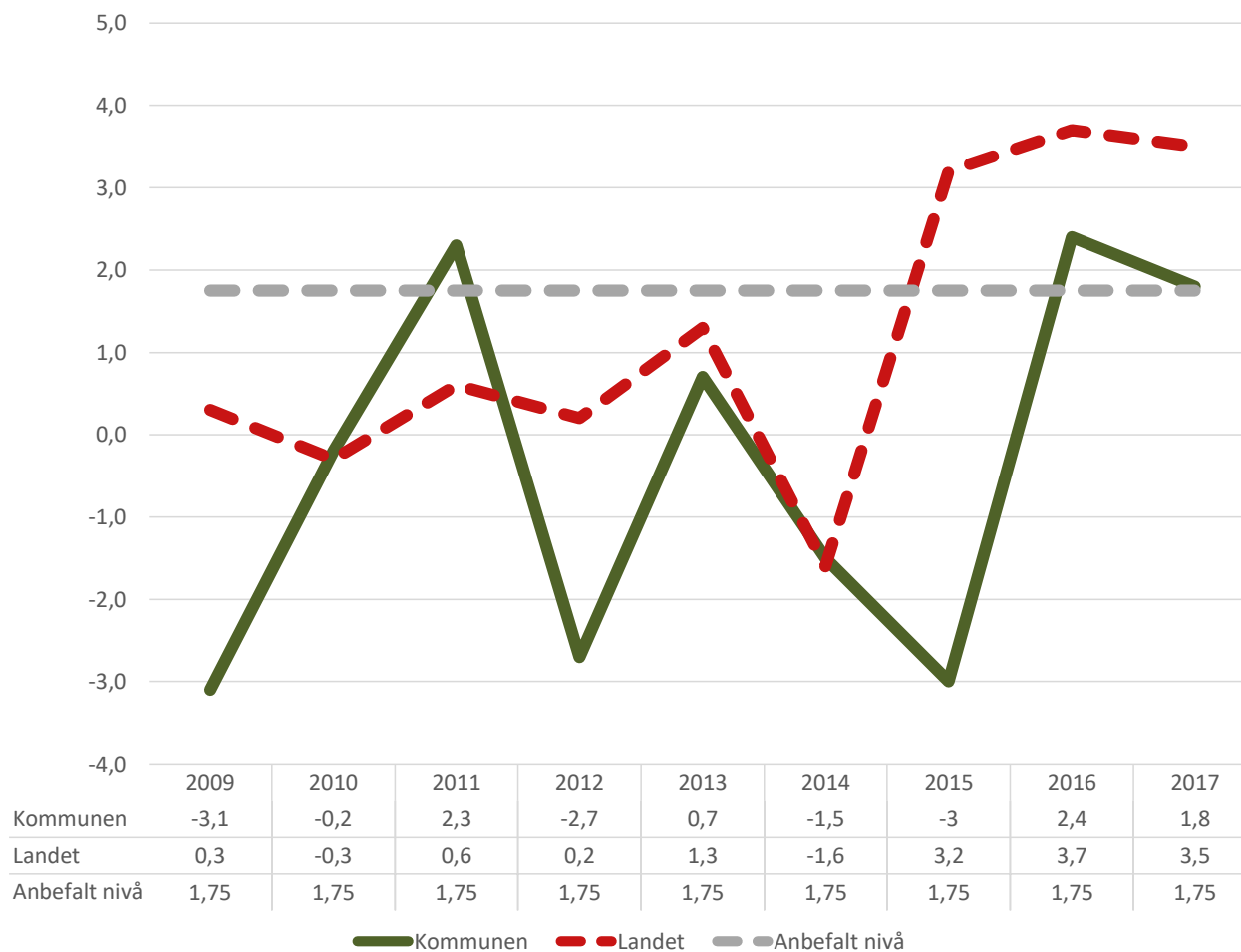

KBN Finans gir kommunen:

- god oversikt over kommunens finansielle stilling
- faste standard rapporteringsmuligheter
– men også mulighet for skreddersøm!
- mulighet til å simulere ulike markeds- og rentescenarier,
og hvordan dette påvirker bruk av av ulike
finansieringskilder og rentesikringsalternativer
- mulighet til å vurdere egne posisjoner og
kommunens finansielle risiki
- lett tilgang til dokumentasjon tilhørende gjeldsporteføljen

Ta KBN Finans i bruk idag på www.kommunalbanken.no

Korrigert netto driftsresultat (regnskapsår)

Netto driftsresultat er det viktigste nøkkeltallet i kommunesektoren. Det er både KS og staten enige om. Netto driftsresultat forteller imidlertid ikke alltid hvordan den reelle, langsiktige driftsmarginen er, fordi det er enkeltinntekter og utgifter som forstyrrer bildet.

Grafen viser utviklingen i korrigert netto driftsresultat for kommunen som konsern. Anbefalt nivå er Teknisk beregningsutvalgs

generelle anbefaling for kommunesektoren (1,75 %).

I realiteten har netto driftsresultat vært høyere enn den virkelige driftsmarginen skulle tilsi de siste årene. Kommunal Rapport korrigerer derfor netto driftsresultat for to faktorer: netto premieavvik (f170/f171) og netto avsetninger til bundne fond. Tidligere justerte vi også for momskompensasjon for investeringer, som til og med 2013 også

havnet i driftsregnskapet.

I mange kommuner spiller korreksjonen liten rolle, men generelt vil korrigert netto resultat være lavere enn det som er oppgitt som netto driftsresultat.

5 % vekt i barometeret	Kommunens nøkkeltall			Plass	215 .plass		Andel nøkkeltall som har blitt bedre		35
	KB 2016	KB 2017	KB 2018		Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
GRUNNSKOLE: Netto utgifter til grunnskole per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (30 %)	15 650	15 486	14 600	265	13 447	12 066	2,4	2,6	3,7
PLEIE OG OMSORG: Netto utgifter til pleie og omsorg per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (35 %)	15 028	15 719	16 469	126	17 024	13 965	5,0	4,8	4,4
BARNEHAGE: Netto utgifter til barnehage per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (15 %)	8 641	8 059	8 543	205	8 435	7 459	4,1	5,0	4,3
BARNEVERN: Netto utgifter til barnevern per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (5 %)	2 756	2 332	1 799	109	2 221	1 116	2,9	3,9	5,0
SOSIALTJENESTE: Netto utgifter til sosialtjeneste per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (5 %)	3 729	3 654	3 681	365	2 790	956	2,3	3,2	2,6
KOMMUNEHELSE: Netto utgifter til kommunehelse per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (5 %)	2 982	3 160	3 247	324	2 624	1 931	3,4	3,4	3,2
ADMINISTRASJON: Netto utgifter til administrasjon per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (5 %)	4 464	4 162	4 415	234	3 785	2 828	3,6	4,1	3,9

Kostnaden er beregnet ut fra netto utgifter i tjenesten i fjor, korrigert for utgiftsbehovet slik det framkommer i statsbudsjettet for 2018. Dermed fanger vi opp ulikheter som går på størrelse, sammensetning osv. Den historiske kostnaden er justert for kommunal lønns- og prisvekst, slik at alle tall presenteres i faste 2017-kroner. Dermed er det lett å se om tjenesten blir dyrere eller rimeligere fra år til år. Netto utgifter til grunnskolen (korrigert for utgiftsbehovet) i Kvam ligger omtrent på normalnivået for Kommune-Norge. Kostnadene gikk ned med 6 prosent i kommunen i fjor, justert for lønns- og prisveksten.

Kommunene som drifter pleie og omsorg dyrest, ligger over 50 prosent over de rimeligst drevne kommunene i kostnad - og det er etter at vi har korrigert for ulikt utgiftsbehov. Innen pleie og omsorg ligger kostnadene litt under det som er normalnivået.

Netto utgifter til barnehage har nasjonalt vært ganske stabile de siste årene, justert for lønns- og prisvekst. Barnehagekostnadene i kommunen er litt under det som er normalnivået.

Kostnadene i Barnevern-Norge økte med hele 11 prosent per innbygger i fjor, etter at vi altså har korrigert for lønns- og prisvekst. Det er den kraftigste økningen i nyere tid. Utgiftene øker mye både i de rimeligste og de dyrest drevne kommunene. Kostnadene innen barnevernet i Kvam ligger

nærmere de billigste enn de dyreste kommunene. Det siste året har utgiftene i barnevernet gått ned med 23 prosent, etter at vi har tatt hensyn til prisveksten.

Har kommunen potensial for å kutte kostnadene?

Tabellen under viser hva som er kommunens korrigerte kostnad per innbygger, målt mot gjennomsnittet i landet, medianen i eget fylke og egen kommunegruppe, den 100. rimeligste kommunen i landet, de 10 % rimeligste i henholdsvis fylket og kommunegruppa.

Husk at vi har justert kommunens netto utgifter for utgiftsbehovet, slik det framkommer i

kostnadsnøklerne i inntektssystemet.

Forskjeller knyttet til ulik befolkning og geografi er altså tatt hensyn til. Tallene bør derfor i stor grad være sammenliknbare mellom ulike kommuner, men selvsagt spesielt mellom kommuner som likner på hverandre.

NB: De 10 største kommunene har vi samlet i gruppe 14, ellers følger gruppeinndelingen SSB.

Netto utgifter er korrigert for kostnadsnøklerne i statsbudsjettet for 2018, for å være mest mulig oppdaterte.

	Komm.	Snitt landet	Median fylke	Median gruppe	Topp 100	Topp fylke	Topp gruppe
Grunnskole	14 600	13 447	12 851	13 304	13 064	12 790	12 966
Pleie og omsorg	16 469	17 024	16 869	16 710	15 987	14 886	15 459
Barnehage	8 543	8 435	8 282	8 230	8 053	7 928	7 731
Barnevern	1 799	2 221	2 069	2 092	1 765	1 042	1 587
Sosialtjeneste	3 681	2 790	2 656	2 463	1 984	1 722	1 830
Kommunehelse	3 247	2 624	2 407	2 581	2 311	2 410	2 132
Administrasjon	4 415	3 785	3 643	3 915	3 615	3 031	3 053

Tallene er oppgitt i kroner per innbygger

Tabellen under viser hvor stor prosentvis forskjell det er fra kommunens eget kostnadsnivå og opp eller ned til de ulike målestokkene. Minus: Kommunen er billigere enn målestokken.

	Snitt landet	Median fylke	Median gruppe	Topp 100	Topp fylke	Topp gruppe
Grunnskole	9	14	10	12	14	13
Pleie og omsorg	-3	-2	-1	3	11	7
Barnehage	1	3	4	6	8	11
Barnevern	-19	-13	-14	2	73	13
Sosialtjeneste	32	39	49	86	114	101
Kommunehelse	24	35	26	41	35	52
Administrasjon	17	21	13	22	46	45

Teoretisk skal forskjellene mellom kommunene være utjevnet ved at vi korrigerer for utgiftsbehovet slik det framkommer i statsbudsjettet.

Miljø og ressurser

136 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

60

2,5 % vekt i barometeret

Kommunens nøkkeltall

Plass

Snitt

Topp

Kommunens karakter

KB 2016

KB 2017

KB 2018

KB 2018

KB 2018

KB 2018

KB 2016

KB 2017

KB 2018

	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
RESSURSER: Energikostnader per kvadratmeter bygg (15 %)	119	114	143	327	113	70	3,8	4,3	2,5
RESSURSER: Samlet antall kvadratmeter per innbygger (formålsbygg) (15 %)	5,7	6,6	5,1	135	4,8	3,7	4,8	4,2	5,1
RESSURSER: Sjøppl per innbygger (kilo), korrigert for antall fritidsboliger (15 %)	420	420	440	240	435	236	4,0	4,0	3,0
RESSURSER: Vannforbruk per tilknyttet innbygger (m3) (15 %)	94	103	90	259	65	43	4,3	3,3	3,9
REKREASJON: Netto driftsutgifter til rekreasjon i tettsteder, per innb. (10 %)	270	191	290	73	213	530	3,6	2,7	3,7
LANDBRUK: Jordbruksareal omdisponert siste fire år, per 1.000 dekar (10 %)	0,4	0,3	0,3	147	1,1	0,0	5,7	5,8	5,8
BEREDSKAP: ROS-analyser siste år innen skred og ras, flom og overvann (5 %)	3	3	3	1	2	3	6,0	6,0	6,0
SAMFERDSEL: Biler per 1.000 innbyggere (5 %)	510	517	534	154	598	442	3,7	3,9	3,7
SAMFERDSEL: Netto driftsutgifter til kommunale veier, per kilometer vei (5 %)	165	109	116	163	135	244	4,6	2,8	2,7
VEDLIKEHOLD: Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter bygg (5 %)	39	54	59	247	108	233	1,4	1,7	1,9

Sektoren er en samlepott av ulike indikatorer som på forskjellig vis handler om ulik forvaltning av ressurser og miljø. Størrelse på egne bygg, kostnadene ved å varme dem opp og ved å vedlikeholde dem er sentrale nøkkeltall. Det er over tid mye mer miljøvennlig og økonomisk fornuftig å bygge relativt lite og vedlikeholde godt. Korrigert for lønns- og prisvekst var energikostnadene stabile i fjor, ifølge regnskapstallene. Kostnadene er vesentlig lavere enn for fem-seks år siden. Snittet er nå på 113 kroner per kvadratmeter.

Energikostnadene for bygg i Kvam er på 143 kroner per kvadratmeter, ifølge SSB.

De sentrale byggene (rådhus, skoler, sykehjem osv.) er regnet med. I snitt er arealet nasjonalt på 4,8 kvadratmeter per innbygger. Arealet er omtrent uendret. Dette er typisk en indikator hvor store kommuner kommer bedre ut enn små.

Kommunen ser ut til å bygge relativt effektivt – det er ganske få kvadratmeter bygg målt mot innbyggertallet. Legg merke til at gjennomsnittet er betydelig påvirket av de største kommunene.

Et viktig ressurs spørsmål er hvor mye søppel som produseres. I år har vi korrigert søppelmengden for antallet fritidsboliger som er registrert i kommunen, basert på nasjonale tall for bruk av fritidsbolig og antall personer

per husstand. Dermed vil store hyttekommuner komme noe bedre ut i statistikken enn tidligere. Søppel per innbygger økte med 3 prosent i fjor, totalt sett.

Det produseres litt mer søppel i Kvam enn normalen i Kommune-Norge. Vi har korrigert for antall fritidseiendommer i kommunen.

Vannforbruket er nasjonalt på vei ned per innbygger, og falt også i fjor – til 65 kubikkmeter per innbygger. Kommunenes utgifter til rekreasjon i tettsted har økt med godt over 10 prosent det siste året, selv etter at vi har justert for lønns- og prisvekst. Det er første gang i nyere tid vi ser en slik vekst i pengebruken på dette feltet. Andelen av dyrket og dyrka jord som er omdisponert de siste årene, kan indikere presset på arealer i kommunen. I Kvam er svært lite jordbruksareal omdisponert de siste årene, ifølge statistikken.

Det er få nøkkeltall knyttet til samferdsel, men kommunen bruker tilsynelatende ikke veldig mye på å vedlikeholde kommunale veier. Netto utgifter, målt per kilometer, er under middels.

Kostnadene til vedlikehold av kommunale bygg kan ses på som en indikator for om formuen blir bevart eller ei. Utgiftene økte med knapt 5 prosent i fjor, etter at vi har

justert for lønns- og prisvekst. I snitt er utgiftene til vedlikehold i Kommune-Norge på 108 kroner per kvadratmeter.

Kommunen bruker ganske lite penger på vedlikehold. Høy pengebruk er positivt; det skal i utgangspunktet forlenge byggets levetid.

Saksbehandling

354 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

0

2,5 % vekt i barometeret

Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018

	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
FRISTBRUDD: Andel byggesaker med overskredet frist (20 %)	4	20	20	323	7	0	5,4	2,7	2,7
BYGGESAK: Behandlingstid saker med 3 ukers frist (15 %)	21	21	21	303	17	5	2,9	2,8	2,8
BYGGESAK: Behandlingstid saker med 12 ukers frist (15 %)	37	52	52	263	38	9	3,9	3,0	3,0
EIERSEKSJONERING: Saksbehandlingstid (5 %)	14	5	90	282		3	4,6	5,8	1,0
REGULERINGSPLANER: Saksbehandlingstid (10 %)	252	143	329	288	88	24	3,8	4,3	1,0
OPPMÅLINGSFORRETNING: Saksbehandlingstid (5 %)	50	10	90	358		14	3,7	6,0	1,5
TILSYN: Andel av vedtatte byggesaker med faktisk tilsyn (15 %)	4	3	2	221	7	29	1,6	1,5	1,3
GEBYR: Saksbehandlingsgebyr for enebolig (15 %)	11 906	12 756	13 335	246	12 645	4 134	4,1	4,0	4,1

NB: De tre første nøkkeltallene er ikke oppdatert for 2017. Sektoren vil bli omarbeidet til Kommunebarometeret 2019.

Sektoren handler fortsatt i all hovedsak om byggesak og teknisk sektor, ettersom det nesten ikke finnes data om saksbehandling i Kommune-Norge generelt. En utfordring er at det mangler data for mange kommuner på enkelte nøkkeltall, noe som gjør plasseringer og vurderinger mer usikre enn ellers. De nyeste dataene som er brukt i Kommunebarometeret viser at kommunen brøt fristene i 20 prosent av sakene. Legg altså merke til at dette er 2016-tall.

Antall faktiske tilsyn målt mot antall byggesaker viser fortsatt store variasjoner mellom kommunene, og mange som ikke rapporterer. Det var bare 7 prosent tilsyn i fjor, det laveste som er målt i de fire årene statistikken har eksistert. Bare i noen få tilfeller fører kommunen faktisk tilsyn med byggesakene, ifølge statistikken.

Nasjonalt varierer gebyret for å saksbehandle enebolig voldsomt. Noen kommuner

oppgir at de ikke krever gebyr i det hele tatt, mens de dyreste kommunene ligger på en kostnad på nesten 30.000 kroner eller mer. Forbrukerrådet har sommeren 2018 advart SSB mot å slutte å samle inn dette nøkkeltallet. «Gjennomgangen Forbrukerrådet fikk gjort i 2017 viser at gebyrforskjellene er enorme og at forskjellene mellom kommunene blir større. I tillegg øker flere av gebyrene radikalt uten åpenbar grunn», påpeker rådet i et brev til byrået. Saksbehandlingsgebyret for enebolig er omtrent middels i Kvam på 13335 kroner, ifølge tallene fra Statistisk sentralbyrå.

Vann, avløp og renovasjon

273 .plass

Andel nøkkeltall som har blitt bedre

34

2,5 % vekt i barometeret

	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
GEBYR: Årsgebyr, vann, avløp, renovasjon og feiing (10 %)	9 317	9 127	9 324	119	10 443	7 031	4,7	4,8	4,5
VANNKVALITET: Andel innbyggere tilknyttet vannverk med god kvalitet E-coli (7,5 %)	100	100	100	1	98	100	6,0	6,0	6,0
VANNKVALITET: Andel innbyggere tilknyttet vannverk med god kvalitet IE (7,5 %)	100	100	100	1	99	100	6,0	6,0	6,0
VANNKVALITET: Andel innbyggere tilknyttet vannverk med god kvalitet farge (2,5 %)	100	92	100	1	99	100	6,0	2,7	6,0
VANNKVALITET: Andel innbyggere tilknyttet vannverk med god kvalitet pH (2,5 %)	100	87	87	347	96	100	6,0	4,9	5,1
LEVERANSE: Brudd i vannleveransen, snitt timer per år per innbygger (5 %)	0,4	0,3	0,9	353	0,7	0,0	5,5	5,5	4,9
VANNLEKKASJE: Andel av vannet som går tapt på grunn av lekkasjer (5 %)	35	35	35	280	30	5	2,7	2,6	2,5
ALDER: Andel fornyet vannledningsnett siste tre år (%) (2,5 %)	0,2	1,1	1,4	43	0,7	2,2	1,5	3,5	4,3
ALDER: Alder på vannledningsnettet (år) (2,5 %)	31	35	35	265	33	15	1,8	1,0	1,0
ALDER: Andel fornyet spillvannnett siste tre år, avløp (%) (2,5 %)	0,5	0,3	0,4	147	0,6	1,8	2,5	1,9	2,1
ALDER: Alder på spillvannnettet (år) (2,5 %)	22	22	23	80	30	12	3,7	3,7	3,6
RENSEKRAV: Andel innbyggere som er tilknyttet anlegg som overholder alle renskrav (20 %)	52	53	53	134	46	98	3,7	3,7	3,7
ANLEGG: Antall stopp i kloakken per 100 km spillvannnett (5 %)					5	0			
OVERSVØMMELSER: Antall oversvømte kjellere hvor kommunen har erkjent ansvar, per 10.000 innbyggere (5 %)	0	0	0	1	1	0	6,0	6,0	6,0
RENOVASJON: Andel husholdningsavfall levert til gjenvinning og biologisk behandling (20 %)	24	25	25	367	39	52	1,6	1,9	1,3

Gebyrene skal i utgangspunktet være så lave som praktisk mulig. Samtidig er det viktig å se helheten. Det sentrale er om det er sammenheng mellom gebyrene og den anslåtte kvaliteten. Vann, avløp, renovasjon og feiing er inkludert. Summene er justert for den generelle lønns- og prisveksten i kommunesektoren, og vises dermed i faste 2017-kroner. Gebyrene har nå sunket i seks år på rad, og er i snitt på 10443 kroner. Gebyrene for vann, avløp, renovasjon og feiing i Kvam er litt lavere enn normalen. Det er positivt så sant det ikke betyr at vedlikeholdet på anleggene lider.

Lekkasje fra vannledningsnettet er et problem i mange kommuner, hvor en stor del av vannet rett og slett forsvinner. Det er dårlig utnyttelse av ressursene, og her er det ingen bedring å spore over tid. I snitt

forsvinner fortsatt 30 prosent av vannet på veien. I de dårligste kommunene er lekkasjen på nær 50 prosent. Ifølge statistikken lekker det en god del fra ledningsnettet. Mange kommuner har langt bedre statistikk.

Fornyingen av vannledningsnettet har de tre siste årene vært litt bedre enn i normalkommunen.

I tillegg til fornyelsestakten for vann- og avløpsnett, har vi i år også med gjennomsnittlig alder for ledningsnettet. Kommuner som i for stor grad ikke har registrert alder på ledningsnettet, er imidlertid holdt utenfor statistikken. Vannledningsnettet i Kommune-Norge er i snitt 33 år gammelt. Verken vannledningsnettet eller

spillvannnettet skiftes ut raskt nok på nasjonalt nivå. Snittalderen for spillvannnettet er nå 0,61 år. Utskifting av spillvannnettet i Kvam har vært ganske lavt prioritert de tre siste årene, ifølge statistikken.

Nasjonalt leveres 39 prosent av husholdningsavfallet til gjenvinning og biologisk behandling. Det er omtrent som før. De beste kommunene her ligger på godt over 50 prosent, de dårligste på ned mot og under 20 prosent. En ganske liten andel av avfallet i kommunen går til materialgjenvinning og biologisk behandling. Må det være slik, eller kan statistikken bedres?

De ti beste i fylket

KOMMUNE	PLASS	G.SKOLE	P.O.	BARNEV.	BARNEH.	HELSE	SOSIAL	ØKONOMI	ENH.KOST
Os (Hord.)	46	164	170	51	379	272	262	65	188
Bergen	49	33	244	71	180	215	324	141	153
Samnanger	77	24	35	38	230	267	232	330	260
Askøy	83	107	146	62	284	305	211	341	27
Sveio	102	277	230	141	337	90	285	32	52
Fusa	108	198	49	170	43	27	257	278	266
Stord	128	207	53	280	152	258	206	349	167
Voss	196	289	269	216	194	124	335	142	189
Tysnes	213	159	333	107	280	178	243	176	98
Modalen	221		212		10		382	3	402

De ti beste i kommunegruppa

KOMMUNE	PLASS	G.SKOLE	P.O.	BARNEV.	BARNEH.	HELSE	SOSIAL	ØKONOMI	ENH.KOST
Eid	16	8	148	9	198	83	146	407	213
Oppdal	17	35	227	26	48	25	196	96	135
Gloppen	21	27	71	33	136	58	210	411	235
Volda	40	173	231	191	16	146	127	148	244
Lillesand	66	122	120	153	138	149	32	315	311
Øyer	70	3	37	165	313	342	309	343	332
Lyngdal	71	221	1	255	376	288	231	241	265
Ulstein	73	83	97	317	100	228	228	386	228
Vågsøy	82	22	272	74	253	56	136	413	255
Sveio	102	277	230	141	337	90	285	32	52

De Kvam likner mest på

KOMMUNE	PLASS	G.SKOLE	P.O.	BARNEV.	BARNEH.	HELSE	SOSIAL	ØKONOMI	ENH.KOST
Tynset	6	7	55	42	175	148	63	198	120
Samnanger	77	24	35	38	230	267	232	330	260
Vågsøy	82	22	272	74	253	56	136	413	255
Hemne	106	327	60	160	23	336	216	11	334
Ørsta	120	102	364	300	52	311	65	310	179
Kvinesdal	137	201	76	98	236	241	1	152	322
Gausdal	147	143	205	44	304	43	263	359	306
Selbu	164	218	135	382	244	71	39	144	223
Flekkefjord	173	85	381	231	287	153	73	325	246
Ål	188	303	39	154	183	7	236	205	331
Sunnadal	199	81	307	100	73	204	137	126	398
Seljord	201	141	256	235	63	185	150	334	286
Kvinnherad	231	240	209	145	216	353	247	51	299
Sør-Fron	255	258	158	110	221	189	72	194	355
Vaksdal	297	119	259	361	272	128	306	29	274
Høyanger	310	86	145	212	123	38	264	362	382
Rauma	323	114	274	347	370	367	177	423	81
Gol	382	367	293	104	395	359	347	265	73
Meløy	424	395	400	362	410	77	379	307	357
Giske	124	128	15	371	409	222	44	405	88

Kvam målt mot egne naboer

KOMMUNE	PLASS	G.SKOLE	P.O.	BARNEV.	BARNEH.	HELSE	SOSIAL	ØKONOMI	ENH.KOST
Samnanger	77	24	35	38	230	267	232	330	260
Fusa	108	198	49	170	43	27	257	278	266
Voss	196	289	269	216	194	124	335	142	189
Kvinnherad	231	240	209	145	216	353	247	51	299
Granvin	248	183	374	268	99	319		37	233
Jondal	275	181	154	403	56	103		117	214
Ullensvang	285	237	151	263	30	232	147	111	391
Vaksdal	297	119	259	361	272	128	306	29	274
Kvam	331	132	91	248	286	118	372	380	215

Endringer i Kommunebarometeret fra tidligere år

Det er ti flere nøkkeltall i årets barometer, målt mot fjorårets versjon. Den viktigste endringen er at vi innen barnevern og sosialtjeneste nå også måler omfanget av tilbudet korrigert for beregnet behov. Vi kan dermed identifisere hvilke kommuner som i stor eller liten grad har tiltak i barnevernet og innbyggere på sosialhjelp. I

begge tilfeller antar vi at en lav skår er positivt. I barnehagene har vi fra i år også tatt med data om andre barnehager enn kommunale, men lavere vektet. Vi har hentet ut flere data om fastlegeordningen, for å legge mer vekt på den. Innen vann og avløp har vi tatt med ledningsnettenes alder, og ikke bare

fornyingsstakten, ettersom disse indikatorene bør ses i sammenheng med hverandre. Innen grunnskole har vi erstattet snitt på nasjonale prøver med andelen elever på laveste mestringsnivå, ettersom det nøkkeltallet skiller noe mer på kommunene.

Slik blir karakterene fordelt mellom kommunene

De 5 % beste verdiene innen ett nøkkeltall får karakteren 6 - som er toppkarakteren.

Ved å sette grensen på ca den 20. beste kommunen unngår vi problemet ved at det ofte er enkelte kommuner som ligger særlig langt unna «normalen» – punktet midt mellom topp og bunn.

På samme måte er grensen for

bunnskarakteren 1 satt ved de 5 % laveste verdiene for nøkkeltallet.

Når vi har laget denne skalaen, betyr det også at en kommune som får karakteren 3,5 har et nøkkeltall som ligger midt mellom grensen for topp- og bunnskarakter (3,5 ligger midt mellom 1 og 6).

Det er disse kommunene vi ofte betegner som «normalkommunen». Hvis en kommune mangler et nøkkeltall, har vi gitt den karakteren 3,5 for å kunne beregne en totalskår. Spørsmål om Kommunebarometeret? Send epost til barometer@kommunal-rapport.no.

Hva er en normalkommune?

I analysen bruker vi ofte begrepet normalkommune. Da viser vi *ikke* til kommunen som ligger på landsgjennomsnittet - men den kommunen som har et resultat som er midt mellom de aller beste og de aller dårligste kommunene.

En normalkommune vil ha karakteren 3,5 (se boksen over). Landsgjennomsnittet er i veldig stor grad påvirket av innbyggertallet og resultatene i de store kommunene. Men vi ser i noen tilfeller at det er veldig stor forskjell mellom landsgjennomsnittet og hvor de

fleste kommunene befinner seg på skalaen. Da kan det bli stor forskjell mellom hva normalkommunen leverer, og landsgjennomsnittet. Det viktige er å identifisere hva som er de beste resultatene i Kommune-Norge, uavhengig av kommunestørrelse.

Korreksjon 5. juli 2018: Presisert at tre nøkkeltall innen saksbehandling er fra 2016. 13. august: Rettet noen analyser hvor feil kommune framsto i teksten.

